

ROMAN

- ✓ İnsanın, yaşadıklarını, duygu ve düşüncelerini ifade etmek için oluşturduğu edebî türlerden biridir.
- ✓ Bu ihtiyaç ile ortaya çıkan ilk edebî ürünler, destanlardır. Sonrasında masal, efsane, halk hikâyesi gibi türler görülür.

Destan → Efsane → Masal → Halk hikâyesi → Hikâye → Roman

- ✓ Anlatmaya bağlı metinlerdendir.
- ✓ Bir olay örgüsünün kişi, zaman, mekân, anlatıcı unsurlarıyla aktarılmasına dayanır. Bu yönüyle hikâye türüne çok benzer.
- ✓ Hikâyede olay örgüsü dar kapsamdadır, romanda bir ana olay etrafında başka olaylara da yer verilebilir.
- ✓ Romanda karakter, mekân betimlemeleri hikâyedekinden daha ayrıntılıdır.
- ✓ Roman türü, insanın serüvenini anlatır.
- ✓ İnsanı ve yaşadığı çevreyi, insanın duygularını çözümler.
- ✓ **Gerçek olaylara** dayanabildiği gibi kurmaca da olabilir.
- ✓ Roman türünün ilk örneği İspanyol edebiyatında Cervantes'in yazdığı *Don Kişot*'tur.
- ✓ *Don Kişot*'tan sonra şu romanlar yazılır:
Robinson Crusoe - Daniel Defoe (18. yy.)
Guliver'in Gezileri - Jonathan Swift (18. yy.)

✓ Türk edebiyatında roman türünde ilk denemeler, Osmanlı'nın Batı yöneldiği Tanzimat Dönemi'nde görülmeye başlanır:

İlk çeviri roman:	<i>Telemak</i> (Yusuf Kâmil Paşa)
İlk yerli roman:	<i>Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat</i> (Şemsettin Sami)
İlk tarihî roman:	<i>Cezmi</i> (Namık Kemal)
İlk edebî roman:	<i>İntibah</i> (Namık Kemal)
İlk realist roman denemesi:	<i>Sergüzeşt</i> (Sami Paşazade Sezai) – Romanda roman-tizmden realizme geçişi temsil eder.
İlk realist roman:	<i>Araba Sevdası</i> (Recaizade Mahmut Ekrem)
İlk köy romanı:	<i>Karabibik</i> (Nabizade Nazım)
İlk psikolojik roman denemesi:	<i>Zehra</i> (Nabizade Nazım)
İlk başarılı psikolojik roman:	<i>Eylül</i> (Mehmet Rauf) Servetifünun Dönemi
Batılı anlamda ilk başarılı romanlar:	<i>Mai ve Siyah / Aşk-ı Memnu</i> (Halit Ziya Uşaklıgil) Servetifünun Dönemi